

زیارت قبور امامان و بت پرستی

تهیه و تنظیم:

مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه‌های علمیه

بسمه تعالی

موضوع عام: زیارت

موضوع خاص: فلسفه زیارت

نام شبهه‌کننده: شکوه بختیاری

منبع انتشار شبهه: سایت فضول محله

www.fozoolemahaleh.com

هدف‌های احتمالی: اعتبارزدایی از زیارت و زیارتگاه، تضعیف باروها و انگیزهای مذهبی شیعیان.

نمایه‌ها: امامان، امام زادگان، زیارت، توسل.

متن شبهه

۱. چگونه می‌توان به ضریح امامانی متوسل شد که خود توانایی نجات نزدیک‌ترین افراد خانواده خود را نیز نداشته‌اند و بیش‌ترشان به طرز فجیعی به دست مردم عادی و معترض زمان خود به قتل رسیده‌اند؟! پس کجا بودند نیروهای غیبی امداد

خداوندی برای کمک به این امامان که حتی نتوانستند رهایی بخش خاندانشان باشند؟! و چگونه می‌توان به ضریح افرادی دخیل امید و آرزو و بهبودی از بیماری‌ها را گره کرد که بنابر قصه‌های مبلغان مذهبی، حتی توانایی فراهم آوردن دو مشک آب را برای کودکان تشنه لب خود نیز نداشته‌اند؟

۲. آیا تاکنون مسئولان مقبره امام حسین، که هدایای میلیاردی مردم ایران را دریافت می‌کنند، برای مردم محروم ایران قدمی به خیر برداشته‌اند یا این ایرانیان هستند که دسترنج کار طاقت فرسای خود را با سفر به کشور عراق و شرکت در تورهای زیارتی و حضور در هتل‌ها و بازارها و... به چرخ اقتصادی کشور عراق و جیب مسئولان مراسم و تورهای زیارتی و مقبره‌ها سرازیر کرده و با امید به خرافه حل شدن مشکلات‌شان، با جیب خالی و چمدانی پراز خرید اجناس عراقی به ایران بازگشته‌اند؟!

۳. آیا این تنها بت پرستان در قرون گذشته بودند که مجسمه ها و نمادهایی از طلا و نقره و زینت آلات در بتکده ها بنا می کردند و قربانی ها به پیشگاه خدایان نادیده تقدیم می کردند، و برای خدایان یا بت هایی که حتی توانایی ترمیم خود را نداشتند، صدقه ها و نذر ها می دادند یا اینکه امروز هم مردم سرگردانی که به دنبال نجات دهنده ای می گردند به همان طریق در زیارتگاه ها و مقبره ها و امامزاده ها به زیارت نیرویی خیالی مشغولند؟!

۴. اعتقاد به خرافاتی چون درخواست کمک از امامان و پیامبران و...، تنها مسکن خیالی جهلی است که حکومت های مذهبی به بدنه جامعه ستمدیده تزریق می کنند تا از طغیان مردم در برابر ظلم و نابرابری ها حکومت های دیکتاتوری جلوگیری کنند و یا مردم ساده دل را به چشم انتظاری امداد های غیبی و یا قبول نصیب و

قسمتی که حاکمان ستمگر بر آنان تحمیل کرده‌اند، راضی نگاه دارند!

پاسخ اجمالی:

۱. تکریم الگوماندگاران؛ سستی جهانی و عقلانی

یکی از رسوم اخلاقی و پسندیده میان همه اقوام و ملل، تکریم و بزرگداشت چهره‌های اثرگذار تاریخ است؛ انسان‌هایی که با علم یا عمل خویش به تداوم حیات و ارتقای مادی و معنوی جامعه کمک کرده‌اند. امروزه در سراسر جهان، آرامگاه‌های شخصیت‌های تاریخی به عنوان نمادهایی از هویت، عظمت و شکوه ملت‌ها مورد احترام است. در این میان، مراقد مطهر امامان معصوم (علیهم‌السلام) نیز به عنوان نمادهای عینی دین‌داری، اخلاق، انسانیت و خیرخواهی، جایگاهی بس والا در ذهن‌ها و دل‌های باورمندان دارند.

۲. زیارتگاه‌ها؛ درمانگاه‌های روح و تکیه‌گاه‌های

معنوی

انسان موجودی دو ساحتی است که علاوه بر ابعاد مادی، از ساحتی معنوی و روحی نیز برخوردار است. همان‌گونه که سلامت جسمانی در گرو مراقبت مداوم، تغذیه مناسب و پیشگیری یا درمان بیماری‌ها است، سلامت و نشاط روح نیز نیازمند مراقبت معنوی و بهره‌مندی از منابع اصیل معرفتی است. مراقد مطهر ائمه (علیهم‌السلام) به عنوان فضاهایی عبادی و معرفتی، حکم «درمانگاه‌های معنوی» را دارند که انگیزه‌های ایمانی را تقویت کرده و به جان‌ها آرامش می‌بخشند.

بر خلاف پندار اشتباهی که زیارت را با بت پرستی مقایسه می‌کند، این اماکن هرگز محل پرستش انسان‌ها نیستند، بلکه مراکزی برای توحید و عبادت خالصانه خداوندند. در بت‌کده‌ها،

پرستندگان بت‌ها را مستقل و مدبر امور می‌دانند؛ اما زائران مراقد اهل بیت (علیهم‌السلام)، آنان را بندگان صالح و مقربان درگاه الهی می‌شناسند و با درک مقام «توسل و شفاعت»، آنان را واسطه فیض و مجرای رحمت پروردگار قرار می‌دهند تا دعایشان در پیشگاه خداوند به اجابت نزدیک‌تر شود.

۳. زیارت؛ پیوند با تاریخ و مکتب عبرت‌آموزی

حضور در اماکن زیارتی، موجب زنده نگه داشتن یاد و خاطره تاریخ پرفراز و نشیب حق‌طلبی است. این فضاهاى معنوى، بسترى پویا برای الگوبرداری از سیره مجاهدان راه خدا، درس‌آموزی از سرگذشت آنان و تعمیق بصیرت دینی و تاریخی فراهم می‌سازند.

علاوه بر آثار فردی و معنوی، حضور در این بارگاه‌های شریف کارکردی هویت‌ساز و پیونددهنده دارد. تجمع مؤمنان در این اماکن،

روحیه همبستگی، همدلی و انسجام اجتماعی را
تقویت کرده و فضای پاک آن، جانها را از گناه و
غفلت شست و شو می دهد تا انسان ها با انگیزه های
تازه ای برای خدمت به جامعه و زیست اخلاقی به
خانه و کاشانه خود بازگردند.

منابع جهت مطالعه:

۱. مرتضی واعظ جوادی، فلسفه زیارت و آئین آن، قم، اسرا، چاپ هشتم،
۱۳۹۰، ۲۵۵ ص؛ وزیری. چاپ اول. ۱۳۸۲
۲. محمد باقر پورامینی، فرصت زیبای زیارت، بنیاد پژوهش های آستان
قدس رضوی؛
۳. کربلا؛ پایگاه تخصصی امام حسین karbobala.com :